

# **STATUT BANKU SPÓŁDZIELCZEGO DZIAŁAJĄCEGO POD NAZWĄ**

## **BANK SPÓŁDZIELCZY W OSTROWI MAZOWIECKIEJ**

- Tekst jednolity, uwzględniający zmiany wprowadzone Uchwałą Zebrania Przedstawicieli
- z dnia 28.04.2008r.
  - z dnia 16.11.2009r.
  - z dnia 26.05.2010r.
  - z dnia 23.04.2012r.
  - z dnia 22.04.2013r.
  - z dnia 21.05.2015r.
  - z dnia 14.06.2016r.
  - z dnia 07.06.2017r.
  - z dnia 21.06.2023r.
  - z dnia 26.06.2024r.

# I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

## § 1

Bank Spółdzielczy działa pod nazwą: Bank Spółdzielczy w Ostrowi Mazowieckiej i w dalszej części statutu zwany jest Bankiem Spółdzielczym.

## § 2

Podstawę prawną działania Banku Spółdzielczego w Ostrowi Mazowieckiej stanowią przepisy ustaw:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, zwanej dalej „ustawą”,
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe,
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, inne powszechnie obowiązujące przepisy oraz niniejszy Statut.

## § 3

1. Siedzibą Banku Spółdzielczego jest Ostrów Mazowiecka.
2. Bank Spółdzielczy działa na obszarze całego kraju.

## § 4

1. Bank Spółdzielczy jest spółdzielnią i posiada osobowość prawną.
2. Bank Spółdzielczy założony jest na czas nie określony.
3. Bank Spółdzielczy zrzesza się z bankiem zrzeszającym.

## § 5

1. Podstawową strukturę organizacyjną Banku Spółdzielczego tworzą:
  - 1) Centrala,
  - 2) Oddziały.
2. W ramach Banku Spółdzielczego mogą być tworzone: filie, ekspozytury lub punkty kasowe, podporządkowane bezpośrednio Centrali lub Oddziałom.
3. Szczegółową strukturę organizacyjną w Banku Spółdzielczym określa Regulamin Organizacyjny.

## § 6

1. Bank Spółdzielczy może być zrzeszony w związku rewizyjnym.
2. Bank Spółdzielczy może przystąpić do Związku Banków Spółdzielczych oraz do Związku Banków Polskich, a także innych organizacji powołanych w celu reprezentowania wspólnych

interesów gospodarczych banków, w szczególności wobec organów państwowych, instytucji zagranicznych i międzynarodowych.

## II. CEL I PRZEDMIOT DZIAŁANIA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

### § 7

1. Bank Spółdzielczy, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.
2. Bank Spółdzielczy wykonuje następujące czynności bankowe:
  - 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
  - 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
  - 3) udzielanie kredytów,
  - 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
  - 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
  - 6) udzielanie pożyczek pieniężnych,
  - 7) operacje czekowe i wekslowe,
  - 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
  - 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
  - 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
  - 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
  - 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
  - 13) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym, (czynności te są dokonywane za pośrednictwem Banku Zrzeszającego),
  - 14) emitowanie bankowych papierów wartościowych.
3. Czynności bankowe, o których mowa w ust. 2 pkt. 3, 4, 6 i 11, Bank Spółdzielczy może wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania Banku Spółdzielczego lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku Spółdzielczego. Czynności, o których mowa w ust. 2 pkt. 4 i 11, Bank Spółdzielczy może wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym.

### § 8

1. Bank Spółdzielczy wykonuje również następujące czynności:
  - 1) określone w art. 69 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi na warunkach określonych w art. 70 ust. 1 pkt 4 tej ustawy,

- 2) dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
  - 3) nabywa i zbywa nieruchomości,
  - 4) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
  - 5) wydaje środki identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania,
  - 6) świadczy usługi finansowe w zakresie:
    - a) pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych jako agent ubezpieczeniowy,
    - b) pośrednictwa w sprzedaży usług leasingu finansowego,
    - c) pośrednictwa w sprzedaży usług faktoringowych,
  - 7) pośredniczy w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług zaufania oraz wydawania środków identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania.
2. Bank Spółdzielczy jest obowiązany do sprzedaży składników majątku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia. Obowiązek ten nie spoczywa na Banku Spółdzielczym, jeżeli przejęte składniki majątku wykorzysta do prowadzenia własnej działalności bankowej.
3. Każdorazowe objęcie lub nabycie akcji lub praw z akcji lub udziałów innej osoby prawnej, wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego. Zgody Banku Zrzeszającego nie wymaga obejmowanie lub nabywanie akcji lub praw z akcji lub udziałów banków.
- 3a. Poza czynnościami wymienionymi w § 7 ust. 2 i § 8 ust. 1 Bank Spółdzielczy wykonuje czynności związane ze świadczeniami przyznawanymi na podstawie przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
4. Bank Spółdzielczy wykonuje inne usługi finansowe w zakresie świadczenia w imieniu i na rzecz Banku Zrzeszającego, na podstawie umowy agencyjnej, usług w zakresie obsługi międzynarodowych i krajowych przekazów pieniężnych w ramach sieci Western Union.
5. Bank Spółdzielczy może, w drodze umowy zawartej na piśmie, na zasadach określonych w ustawie Prawo bankowe, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywanie:
- 1) w imieniu i na rzecz Banku Spółdzielczego pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i 6 ustawy Prawo bankowe, określonych w przedmiocie działania Banku Spółdzielczego, na podstawie umowy agencyjnej,
  - 2) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową.
6. Szczegółowe zasady, zakres i tryb powierzenia, o którym mowa w ust. 5, określa regulamin uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.
7. Bank Spółdzielczy może prowadzić działalność społeczną i kulturalno - oświatową na rzecz swoich członków i ich środowiska.
8. Czynności, o których mowa w postanowieniach Statutu określających przedmiot działania Banku Spółdzielczego, należy sklasyfikować według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

### III. CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

#### § 9

1. Członkiem Banku Spółdzielczego może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych i mająca miejsce zamieszkania lub zatrudnienia na terenie działania Banku Spółdzielczego, lub osoba prawna mająca siedzibę na terenie działania Banku Spółdzielczego.
2. Warunkiem przyjęcia członka jest złożenie przez niego deklaracji w formie pisemnej pod rygorem nieważności, która powinna zawierać informacje o ilości zadeklarowanych udziałów, a także – w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a w przypadku osoby prawnej – jej nazwę i siedzibę.
3. O przyjęciu członków decyduje Zarząd najpóźniej w terminie 1 miesiąca od daty złożenia pisemnej deklaracji. O uchwale Zarządu zainteresowany powinien być powiadomiony pisemnie (listem poleconym) w terminie dwóch tygodni od dnia jej powzięcia. Zawiadomienie o odmowie przyjęcia powinno zawierać uzasadnienie.
4. Zainteresowanemu przysługuje prawo odwołania się do Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały. Rada Nadzorcza zawiadamia odwołującego się o podjętej decyzji w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania przez Bank Spółdzielczy odwołania. Uchwała Rady Nadzorczej jest ostateczna.
5. Zarząd Banku Spółdzielczego prowadzi rejestr członków zawierający ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania (w odniesieniu do członków będących osobami prawnymi - ich nazwę i siedzibę), wysokość zadeklarowanych i wniesionych udziałów, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa i jego ustania, a także inne dane przewidziane w statucie. Członek Banku Spółdzielczego, jego małżonek i wierzyciel członka lub Banku Spółdzielczego ma prawo przeglądać rejestr.

#### § 10

1. Członek ma prawo:
  - 1) brać udział w Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli, Zebraniu Grupy Członkowskiej) Banku Spółdzielczego,
  - 2) uzyskiwać od organów Banku Spółdzielczego informacje dotyczące działalności Banku,
  - 3) zapoznać się z treścią rocznego sprawozdania z działalności Banku Spółdzielczego wraz ze sprawozdaniem finansowymi i opinią biegłego rewidenta oraz protokołów Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) i regulacji wewnętrznych wydanych na podstawie Statutu, a także uchwałami organów Banku Spółdzielczego, protokołami lustracji, wnioskami polustracyjnymi i informacjami o ich realizacji, umowami zawieranymi przez Bank Spółdzielczy z osobami trzecimi – z zastrzeżeniem ust.2 i 3,
  - 4) żądać od Zarządu wydania odpisu obowiązującego Statutu i regulaminów,
  - 5) wybierać i być wybieranym do organów Banku Spółdzielczego na zasadach określonych w Statucie,

- 6) zgłaszać wnioski dotyczące działalności Banku Spółdzielczego i żądać informacji o sposobie ich załatwienia,
  - 7) do udziału w nadwyżce bilansowej,
  - 8) do korzystania z kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji i poręczeń oraz wszelkich usług świadczonych przez Bank Spółdzielczy.
2. Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem Banku Spółdzielczego i przez to wyrządzi Bankowi Spółdzielczemu znaczną szkodę. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie. Członek, któremu odmówiono wglądu do umów zawieranych przez Bank Spółdzielczy z osobami trzecimi, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie Banku Spółdzielczego do udostępnienia tych umów. Wniosek należy złożyć w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia członkowi pisemnej odmowy.
  3. Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, uchwał organów Banku Spółdzielczego oraz protokołów lustracji i wniosków polustracyjnych, jeżeli naruszałoby to tajemnicę bankową. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie.
  4. Członek może w deklaracji lub w odrębnym pisemnym oświadczeniu złożonym Bankowi Spółdzielczemu wskazać osobę, której Bank Spółdzielczy obowiązany jest po jego śmierci wypłacić udziały. Prawo z tego tytułu nie należy do spadku.
  5. Jeżeli członek nie wskazał osoby, o której mowa w ust. 4, spadkobierca zmarłego członka Banku Spółdzielczego dziedziczy udziały, jeżeli jest członkiem Banku Spółdzielczego lub złożył deklarację przystąpienia do Banku Spółdzielczego. Jeżeli spadkobierców jest więcej niż jeden, powinni oni wskazać jednego spośród siebie, który uzyskuje prawo do udziałów, chyba że podzielą oni udziały między tych spadkobierców, którzy złożyli deklarację przystąpienia do Banku Spółdzielczego. Zarząd nie może odmówić przyjęcia w poczet członków Banku Spółdzielczego spadkobierców dziedziczących udziały, jeżeli odpowiadają oni wymogom określonym w Statucie.

## § 11

1. Członek będący osobą fizyczną obowiązany jest wpłacić wpisowe 50 zł oraz zadeklarować i wpłacić przynajmniej jeden udział. Członek będący osobą prawną obowiązany jest wpłacić wpisowe 2.000 zł oraz zadeklarować i wpłacić przynajmniej jeden udział. Wysokość jednego udziału dla osoby fizycznej wynosi 780 zł; wysokość jednego udziału dla osoby prawnej wynosi 20.000 zł.
2. Członek może posiadać większą ilość udziałów, nie więcej jednak niż 833 udziały, które przed wpłaceniem powinien pisemnie zadeklarować.
3. Udział i wpisowe winny być wpłacone w terminie nie dłuższym niż w ciągu 3 miesięcy od zawiadomienia o przyjęciu w poczet członków. Wpisowe nie podlega zwrotowi w razie ustania członkostwa. Zadeklarowane udziały w przypadku podwyższenia wysokości jednego udziału są płatne przez członków w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia o uchwale Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli). Zarząd może w szczególnych okolicznościach uchwałą rozłożyć członkowi na jego wniosek zapłatę zadeklarowanych udziałów w określonych ratach. Zadeklarowane i nie wpłacone udziały w razie powstania

straty bilansowej w Banku Spółdzielczym podlegają niezwłocznie wpłacie bez względu na ustalony poprzednio termin wpłaty.

4. Udzielenie kredytu, pożyczki pieniężnej, gwarancji lub poręczenia uwarunkowane może być koniecznością zadeklarowania i wpłacenia przez kredytobiorcę, pożyczkobiorcę, osobę której ma być udzielone poręczenie lub gwarancja, co najmniej jednego udziału w Banku Spółdzielczym.

## § 12

Członek ma obowiązek:

- 1) stosować się do przepisów prawa, postanowień Statutu i uchwał organów Banku Spółdzielczego, w tym regulaminów opartych na przepisach prawa lub postanowieniach Statutu,
- 2) troszczyć się o dobro Banku Spółdzielczego i jego rozwój, dbać o poszanowanie i pomnażanie jego majątku oraz uczestniczyć w realizacji zadań statutowych, jak również zapobiegać działaniom na szkodę Banku Spółdzielczego,
- 3) zawiadamiać pisemnie Bank Spółdzielczy o każdorazowej zmianie danych osobowych zawartych w deklaracji.

## § 13

1. Wszyscy członkowie mają równe prawa i obowiązki bez względu na liczbę posiadanych udziałów.
2. Za straty powstałe w Banku Spółdzielczym jego członkowie odpowiadają do wysokości zadeklarowanych udziałów.
3. Jeżeli członek zadeklarował i wpłacił większą liczbę udziałów od wymaganej w § 11 ust. 1, może wypowiedzieć udziały dodatkowe/nadobowiązkowe/ przed ustaniem członkostwa.
4. Okres wypowiedzenia udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/ wynosi 3 miesiące i upływa z ostatnim dniem roku obrotowego. Wypowiedzenie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Członek nie może żądać zwrotu wpłat udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/, przed upływem okresu wypowiedzenia udziałów.
5. Wypłata udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/ następuje w roku następnym po roku obrotowym, w którym upłynął termin wypowiedzenia udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego.
6. Przy wypłacie udziałów, o których mowa w ust. 5, Bank Spółdzielczy może dokonać potrącenia roszczeń wynikających z jego statutowej działalności, jeżeli roszczenia Banku Spółdzielczego stały się wymagalne przed terminem wypłaty udziałów.
7. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 5, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane.

1. Członkostwo ustaje na skutek:
  - 1) wystąpienia za wypowiedzeniem,
  - 2) wykluczenia, które może nastąpić w wypadku, gdy z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa członka dalsze pozostawanie w Banku Spółdzielczym nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu Banku lub z dobrymi obyczajami, a w szczególności na skutek:
    - a) udowodnionego działania na szkodę Banku Spółdzielczego,
    - b) świadomego, uporczywego naruszania postanowień Statutu,
    - c) niewpłacenia udziałów w terminach wskazanych w § 11 ust. 3 lub niewypełnienia innych zobowiązań wobec Banku Spółdzielczego,
    - d) podania nieprawdziwych danych organom Banku Spółdzielczego, jeśli decyzja zależy od tych danych,
  - 3) wykreślenia z rejestru członków na skutek niewykonywania statutowych obowiązków z przyczyn przez członka niezawinionych, a w szczególności:
    - a) utraty zdolności do czynności prawnych,
    - b) utraty innych warunków wymaganych dla uzyskania członkostwa w Banku Spółdzielczym,
    - c) niewpłacenia udziałów w terminach wskazanych w § 11 ust. 3,
  - 4) skreślenia z rejestru członków:
    - a) osoby fizycznej w przypadku śmierci,
    - b) osoby prawnej w przypadku utraty osobowości prawnej.
2. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, może nastąpić w każdym czasie za 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Wystąpienie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Za datę wystąpienia uważa się następny dzień po upływie okresu wypowiedzenia i z tym dniem wykreśla się członka z rejestru.
3. Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały o wykluczeniu lub wykreśleniu powinna wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka, a decyzję podjąć w terminie do 3 miesięcy od zaistnienia okoliczności uzasadniających wykluczenie lub wykreślenie. Wykluczenie lub wykreślenie staje się skuteczne z chwilą doręczenia członkowi pisemnego zawiadomienia o wykluczeniu lub wykreśleniu wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie powinno w szczególności przedstawiać motywy, którymi kierowała się Rada Nadzorcza uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia albo wykreślenia określone w statucie. Zawiadomienie wysyła się listem poleconym w terminie czternastu dni od daty podjęcia przez Radę uchwały w sprawie wykluczenia lub wykreślenia. Zawiadomienie zwrócone na skutek niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.
4. Wykluczonemu lub wykreślonemu przysługuje:
  - 1) prawo odwołania na piśmie do Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) w terminie czterech tygodni od daty otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu lub wykreśleniu,
  - 2) prawo obecności na jego obradach przy rozpatrywaniu tego odwołania osobiście lub przez swego przedstawiciela,
  - 3) prawo popierania odwołania.



Odwołującego, zawiadamia się o terminie Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) pod wskazanym w odwołaniu adresem co najmniej na trzy tygodnie przed tym terminem.

5. Odwołanie powinno być rozpatrzone przez najbliższe Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli), o ile wpłynie przed terminem wymaganym do zwołania Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), jednak nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wniesienia odwołania. Zarząd zawiadamia pisemnie odwołującego się członka o uchwale Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) wraz z jej uzasadnieniem w terminie 14 dni.
6. Członka zmarłego skreśla się z rejestru członków Banku Spółdzielczego ze skutkiem od dnia, w którym nastąpiła śmierć. Jeżeli zmarły członek pozostawił więcej niż jednego spadkobiercę, spadkobiercy powinni w celu wykonania przechodzących na nich praw majątkowych zmarłego ustanowić wspólnego pełnomocnika lub wskazać zarządcę ustanowionego przez sąd przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Kodeksu cywilnego o zarządzie rzeczą wspólną.
7. Członka - osobę prawną skreśla się z rejestru członków ze skutkiem od dnia ustania osobowości prawnej.

## § 15

1. W sprawach o wykluczenie lub wykreślenie członka z rejestru członków Banku Spółdzielczego, członek może dochodzić na drodze sądowej swych praw niezależnie od możliwości wniesienia odwołania do Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) przewidzianego w § 14 ust. 4 i 5. Członek ma prawo zaskarżyć uchwałę Rady Nadzorczej o wykluczeniu lub wykreśleniu do sądu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem. Przepis § 24 stosuje się odpowiednio.
2. W wypadku bezskutecznego upływu terminu do rozpatrzenia odwołania przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli), termin do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej, o której mowa w ust. 1, biegnie od dnia, w którym odwołanie powinno być najpóźniej rozpatrzone.
3. Wykluczenie albo wykreślenie staje się skuteczne z chwilą:
  - 1) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej, chyba że członek przed upływem tego terminu wniósł odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli),
  - 2) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli),
  - 3) prawomocnego oddalenia przez sąd powództwa o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej albo Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).

## § 16

1. Członek przed ustaniem członkostwa nie może żądać zwrotu wpłat na udziały obowiązkowe.
2. Wypłata udziałów obowiązkowych po ustaniu członkostwa następuje w roku następnym po roku obrotowym, w którym ustało członkostwo. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania

przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego.

3. Przy wypłacie udziałów, o których mowa w ust. 1, Bank Spółdzielczy może dokonać potrącenia roszczeń wynikających z jego statutowej działalności.
4. Z upływem okresu określonego w ust. 2, roszczenia byłego członka o wypłatę udziałów stają się wymagalne.
5. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 2, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane.

#### § 16a

1. Zarząd Banku Spółdzielczego jest uprawniony do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały. Podejmując decyzję w tym zakresie Zarząd Banku Spółdzielczego bierze pod uwagę w szczególności przesłanki określone w art. 10c ust. 1a ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
2. Wstrzymanie albo ograniczenie zwrotu wpłat na udziały następuje w drodze uchwały Zarządu. Zarząd informuje członków żądających zwrotu wpłat na udziały pisemnie o podjętej uchwale, w terminie 10 dni od dnia podjęcia uchwały. Do zawiadomienia załącza się kopię uchwały.
3. W sprawach określonych w ust. 1 i 2 nie stosuje się przepisu art. 32 ustawy Prawo spółdzielcze.
4. W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały Zarząd Banku Spółdzielczego może dokonać wypłat członkom żądającym zwrotu wpłat na udziały. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym ustały te przesłanki, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.

#### § 16b

Postanowienia § 13 ust. 3-7, § 16 i § 16a stosuje się odpowiednio w przypadku wykluczenia, wykreślenia lub skreślenia członka.

#### § 17

Roszczenia o wypłatę udziałów oraz udziału w nadwyżce bilansowej ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od chwili, kiedy stały się wymagalne.

## **IV. ORGANY BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**

### § 18

1. Organami Banku Spółdzielczego są:
  - 1) Zebranie Przedstawicieli - Walne Zgromadzenie,
  - 2) Rada Nadzorcza,
  - 3) Zarząd,
  - 4) Zebrania Grup Członkowskich, jeśli Walne Zgromadzenie zostanie zastąpione przez Zebranie Przedstawicieli.
2. Członkiem organu Banku Spółdzielczego może być wyłącznie członek Banku Spółdzielczego, a w przypadku Zarządu i Rady Nadzorczej – także osoba wskazana przez członka będącego osobą prawną.
3. Mandat członka organu wybieralnego wygasa, z zastrzeżeniem ust. 4, przed upływem kadencji w przypadku:
  - 1) odwołania przez organ wybierający,
  - 2) zrzeczenia się funkcji (mandatu),
  - 3) utraty członkostwa w Banku Spółdzielczym,
  - 4) śmierci.
4. Mandat członka Rady Nadzorczej w przypadku określonym w ust. 3 pkt 2 wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia zrzeczenia się funkcji (mandatu).
5. W miejsce członka organu, którego mandat wygaś w czasie trwania kadencji, można dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca trwania jej kadencji.
6. Wybory do organów Banku Spółdzielczego dokonywane są w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów. Odwołanie członka organu następuje także w głosowaniu tajnym.

## **V. WALNE ZGROMADZENIE (ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI)**

### § 19

1. Walne Zgromadzenie Banku Spółdzielczego zostaje zastąpione przez Zebranie Przedstawicieli, jeżeli liczba członków przekroczy 100 osób.
2. Kadencja Przedstawicieli na Zebrania Przedstawicieli wynosi 4 lata, z zastrzeżeniem ust. 7.
3. Do Zebrania Przedstawicieli stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące Walnego Zgromadzenia.
4. Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) jest najwyższym organem Banku Spółdzielczego.
5. Do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) należy:
  - 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej (bankowej) i społeczno-kulturalnej na rzecz członków i ich środowiska,
  - 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie:

- a) rocznego sprawozdania wraz ze sprawozdaniem finansowym oraz udzielanie członkom Zarządu absolutorium,
  - b) sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej za okres sprawozdawczy, ze szczególnym uwzględnieniem wykonania jej funkcji kontrolnych oraz podejmowania uchwał co do wniosków członków Banku Spółdzielczego, Rady Nadzorczej lub Zarządu w tych sprawach,
  - 3) podejmowanie uchwał w związku z oceną polustracyjną działalności Banku Spółdzielczego, wynikami kontroli przeprowadzonych przez Bank Zrzeszający i Komisję Nadzoru Finansowego,
  - 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej lub sposobu pokrycia strat,
  - 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej,
  - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji gospodarczych oraz występowania z nich,
  - 7) uchwalanie Statutu oraz zmian do niego,
  - 8) rozpatrywanie odwołań od uchwał Rady Nadzorczej w przedmiocie wykluczenia lub wykreślenia członka,
  - 9) decydowanie o tworzeniu funduszy przewidzianych w systemie ekonomiczno-finansowym Banku Spółdzielczego,
  - 10) podejmowanie uchwał o połączeniu i likwidacji Banku Spółdzielczego,
  - 11) rozpatrywanie sprawozdań z realizacji wniosków członków oraz innych organów Banku Spółdzielczego zgłoszonych na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli),
  - 12) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań, jaką Bank Spółdzielczy może zaciągnąć,
  - 13) uchwalanie regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli),
  - 14) zatwierdzanie regulaminu działania Rady Nadzorczej,
  - 15) wybieranie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
  - 16) wybieranie delegatów na zjazdy związku rewizyjnego, w którym bank jest zrzeszony,
  - 17) ustalanie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej.
6. Liczba przedstawicieli na Zebraniu Przedstawicieli nie może być mniejsza niż 25. Przedstawiciele wybierani są spośród członków wchodzących w skład poszczególnych Grup Członkowskich w liczbie ustalonej przez Radę Nadzorczą, proporcjonalnie do ilości członków danej grupy, przy czym jeden przedstawiciel powinien przypadać na nie mniej niż 2 członków Banku Spółdzielczego i na nie więcej niż 4% ogólnej liczby członków Banku Spółdzielczego. Każde Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera przynajmniej jednego przedstawiciela.
7. Wybrani przedstawiciele sprawują swe mandaty do czasu wyboru nowych przedstawicieli.

## § 20

1. W Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) biorą udział członkowie (przedstawiciele) lub ich pełnomocnicy oraz pełnomocnicy członków (przedstawicieli) – osób prawnych w tym celu ustanowieni.

Pełnomocnictwo na poszczególne posiedzenia powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności i dołączone do protokołu Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli). Jeden pełnomocnik może zastępować tylko jednego członka (przedstawiciela).

2. W Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) biorą udział osobiście członkowie (przedstawiciele) Banku Spółdzielczego oraz pełnomocnicy członków (przedstawiciele) – osób prawnych ustanowieni w pełnomocnictwie pisemnym na poszczególne posiedzenia. Jeden pełnomocnik może zastępować tylko jedną osobę prawną.
3. Każdy uprawniony do głosowania na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) ma jeden głos.
4. W Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) mogą uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele: Banku Zrzeszającego, Krajowej Rady Spółdzielczej oraz związku rewizyjnego, którego Bank Spółdzielczy jest członkiem oraz inne zaproszone przez Zarząd osoby.
5. W Zebraniu Przedstawicieli uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu.
6. W Zebraniu Przedstawicieli mogą uczestniczyć także członkowie Banku Spółdzielczego niebędący przedstawicielami.
7. Z zastrzeżeniem ust. 1, osoby, o których mowa w ust. 3-5, nie biorą udziału w głosowaniu.
8. Członek ma prawo do korzystania na własny koszt z pomocy prawnej lub pomocy eksperta. Osoby, z których pomocy korzysta członek, nie są uprawnione do zabierania głosu.

## § 21

1. Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) zwoływane jest przez Zarząd przynajmniej raz do roku tak, aby mogło się odbyć najpóźniej do 30 czerwca.
2. Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) powinno zostać zwołane ponadto przez Zarząd na żądanie:
  - 1) Rady Nadzorczej,
  - 2) przynajmniej  $\frac{1}{10}$  liczby członków, nie mniej niż 3 członków Banku Spółdzielczego.
3. W przypadku zastąpienia Walnego Zgromadzenia Zebraniem Przedstawicieli, powinno ono zostać także zwołane przez Zarząd na żądanie:
  - 1)  $\frac{1}{3}$  Przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli,
  - 2) zebrań Grup Członkowskich obejmujących co najmniej  $\frac{1}{5}$  ogólnej liczby członków Banku Spółdzielczego.
4. Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) powinno być złożone pisemnie z podaniem celu jego zwołania.
5. Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) powinno się odbyć w ciągu sześciu tygodni od daty zgłoszenia żądania. Jeśli to nie nastąpi, Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) zwołuje Rada Nadzorcza, Związek Rewizyjny lub Krajowa Rada Spółdzielcza.
6. Przynajmniej na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) organ zwołujący:
  - 1) zawiadamia pisemnie (za pokwitowaniem odbioru lub listem poleconym) wszystkich członków (przedstawicieli) oraz Krajową Radę Spółdzielczą i Związek Rewizyjny o czasie, miejscu i porządku obrad, przekazując materiały i projekty uchwał,

- 2) wywiesza w lokalu Banku Spółdzielczego i w lokalach jego placówek oraz w miejscach powszechnie wykorzystywanych do zamieszczenia ogłoszeń na obszarze działania Banku Spółdzielczego zawiadomienia o zwołaniu Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), podając w nich czas, miejsce i porządek obrad.

## § 22

1. Porządek Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) ustala Zarząd, nie później niż w ciągu trzech tygodni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia lub Zebrania Przedstawicieli.
2. Uprawnieni do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), w myśl postanowień § 21 ust. 2 i 3, mogą żądać zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad pod warunkiem pisemnego ich zgłoszenia co najmniej na 10 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).
3. O uzupełnieniu porządku obrad Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) na żądanie przewidziane w ust. 2, Zarząd obowiązany jest powiadomić w sposób określony w § 21 ust. 6 pkt 1), co najmniej na 5 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).
4. Sprawozdanie roczne z działalności Banku Spółdzielczego łącznie ze sprawozdaniem finansowym oraz opinią biegłego rewidenta powinny być wyłożone w lokalu Banku Spółdzielczego co najmniej na 15 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), na którym mają być rozpatrzone.

## § 23

1. Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) jest zdolne do podejmowania uchwał przy obecności przynajmniej połowy ogólnej liczby członków (przedstawicieli).
2. Jeżeli liczba obecnych członków (przedstawicieli) jest mniejsza od liczby określonej w ust. 1, Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) zwołane w drugim terminie jest zdolne do podejmowania prawomocnych uchwał bez względu na liczbę obecnych członków (przedstawicieli).
3. Uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, a na żądanie  $\frac{1}{5}$  obecnych - w głosowaniu tajnym.
4. Wyboru członków Rady Nadzorczej Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) dokonuje w głosowaniu tajnym przy zachowaniu postanowień § 18 ust. 5.
5. Zmiana Statutu, odwołanie Członka Rady przed upływem kadencji, połączenie Banku Spółdzielczego wymaga podjęcia uchwały większością  $\frac{2}{3}$  oddanych głosów. Likwidacja Banku Spółdzielczego i przywrócenie jego działalności w razie postawienia w stan likwidacji wymaga podjęcia uchwały większością  $\frac{3}{4}$  oddanych głosów.
6. Uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) mogą być podejmowane jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad, podanym do wiadomości członków (przedstawicieli) w sposób i w terminach określonych w § 21 ust. 6 pkt 1 oraz pkt 3 i w § 22 ust. 3..
7. Uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) obowiązują wszystkich członków oraz wszystkie organy Banku Spółdzielczego.

8. Uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów, tzn. dla podjęcia uchwały liczba głosów "za" musi być większa od liczby głosów "przeciw"; głosy wstrzymujące się nie mają wpływu na podjęcie uchwały. Jeżeli wymagana jest kwalifikowana większość głosów, przy obliczaniu wymaganej większości głosów dla podjęcia uchwały uwzględnia się głosy oddane za i przeciw uchwale oraz wstrzymujące się.

#### § 24

1. Uchwała Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) sprzeczna z ustawą jest nieważna.
2. Uchwała sprzeczna z postanowieniami Statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy Banku Spółdzielczego albo mająca na celu pokrzywdzenie jego członka może być zaskarżona do sądu.
3. Każdy członek Banku Spółdzielczego lub Zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu.
4. Jeżeli Zarząd wytacza powództwo, Bank Spółdzielczy reprezentuje pełnomocnik ustanowiony przez Radę Nadzorczą. W wypadku nieustanowienia pełnomocnika sąd właściwy do rozpoznania sprawy ustanawia kuratora dla Banku Spółdzielczego.
5. Powództwo o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), jeżeli zaś powództwo wnosi członek nieobecny na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) na skutek jego wadliwego zwołania – w ciągu sześciu tygodni od dnia powzięcia wiadomości przez tego członka o uchwale, nie później jednak niż przed upływem roku od dnia odbycia Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).
6. Jeżeli ustawa lub Statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy wskazany w ust. 5 biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w Statucie.
7. Sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, jeżeli utrzymanie uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) w mocy wywołałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu tej uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne.
8. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) bądź uchylające uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków Banku Spółdzielczego oraz wszystkich jego organów.

#### § 25

Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli) otwiera przewodniczący lub członek Prezydium Rady Nadzorczej. Członkowie (przedstawiciele) Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) wybierają spośród siebie przewodniczącego obrad, sekretarza i dwóch członków Prezydium. Przewodniczącym, sekretarzem, jak również członkiem Prezydium Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) nie może być członek Zarządu.

## § 26

1. Z obrad Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) sporządza się protokół, który w szczególności powinien zawierać: dane wykazujące zdolność Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) do podejmowania uchwał, porządek obrad, podaną zwięźle istotną treść dyskusji, dokładne brzmienie podjętych uchwał z określeniem sposobu ich podjęcia i wyników głosowania. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).
2. Uchwalenie Statutu lub zmian do niego wymaga zachowania formy aktu notarialnego pod rygorem nieważności.

## VI. RADA NADZORCZA

### § 27

1. Rada Nadzorcza nadzoruje i kontroluje działalność Banku Spółdzielczego.
2. Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy:
  - 1) uchwalanie planów gospodarczych i programów działalności społeczno–kulturalnej Banku Spółdzielczego,
  - 2) występowanie z wnioskiem do Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażenie zgody na powołanie Prezesa Zarządu, a także na powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub na powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego.
  - 3) nadzorowanie i kontrolowanie działalności Banku Spółdzielczego poprzez:
    - a) analizowanie przebiegu realizacji planów, badania okresowych i rocznych sprawozdań oraz rocznych zamknięć rachunkowych,
    - b) dokonywanie okresowych ocen wykonania przez Bank Spółdzielczy jego zadań ekonomiczno-finansowych i społeczno-kulturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania przez Bank Spółdzielczy praw jego członków,
    - c) kontrolowanie stanu majątkowego i gospodarności Banku Spółdzielczego,
    - d) uczestniczenie w lustracjach, rozpatrywanie ocen działalności Banku Spółdzielczego i wydanych na ich podstawie zaleceń polustracyjnych oraz podejmowanie odpowiednich uchwał i przedstawianie ich na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli),
    - e) przeprowadzanie kontroli prawidłowości podejmowanych przez Zarząd uchwał, wykonania przez Bank Spółdzielczy uchwał jego organów, zaleceń wynikających z kontroli przeprowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego w ramach nadzoru bankowego oraz Bank Zrzeszający,
    - f) kontrolowanie sposobu załatwiania przez Zarząd skarg na działalność Banku Spółdzielczego, wniosków organów Banku Spółdzielczego i poszczególnych jego członków, a w razie gdy wnioski te dotyczą działalności Rady Nadzorczej - bezpośrednio ich rozpatrywanie,
    - g) kontrolowanie działalności oddziałów, filii, ekspozytur i punktów kasowych,
    - h) wybór osób badających sprawozdania finansowe,



- i) nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenianie jego adekwatności i skuteczności,
- 4) składanie Walnemu Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli i ocenę rocznych zamknięć rachunkowych,
- 5) podejmowanie uchwał w sprawach:
  - a) budowy, modernizacji obiektów bankowych,
  - b) nabywania środków trwałych w zakresie przekraczającym czynności zwykłego zarządu,
  - c) nabywania i obciążenia nieruchomości oraz nabywania zakładu lub innej jednostki organizacyjnej,
  - d) wydzierżawiania i najmu własnych i dzierżawienia obcych nieruchomości,
- 6) zatwierdzanie struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego,
- 7) rozpatrywanie złożonych do Rady Nadzorczej odwołań oraz skarg na działalność Zarządu,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między Bankiem Spółdzielczym a członkiem Zarządu lub dokonywanych przez Bank Spółdzielczy w interesie członka Zarządu oraz reprezentowanie Banku Spółdzielczego przy tych czynnościach; do reprezentowania Banku Spółdzielczego wystarczy dwóch członków Rady przez nią upoważnionych,
- 9) podejmowanie uchwał o wykluczeniu członków z Banku Spółdzielczego i o wykreśleniu z rejestru członków,
- 10) uchwalanie regulaminu pracy Zarządu,
- 11) ustanawianie pełnomocnika reprezentującego Bank Spółdzielczy w postępowaniu sądowym w przypadkach przewidzianych w ustawie Prawo spółdzielcze,
- 12) wybór w głosowaniu tajnym pełnomocnika na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zrzeszającego,
- 13) określanie składu i zasad działania Komitetu Kredytowego,
- 14) ustalanie liczby Grup Członkowskich i przynależności członków Banku Spółdzielczego do poszczególnych Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,
- 15) ustalanie liczby przedstawicieli wybieranych na Zebranie Przedstawicieli przez poszczególne Zebrania Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,
- 16) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich,
- 17) uchwalanie regulaminu:
  - a) udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń członkom Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego lub osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym,
  - b) udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń podmiotom powiązanim kapitałowo lub organizacyjnie z członkami Zarządu albo Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym,
  - c) udzielania osobom, o których mowa w lit. a) i b) lub na ich zlecenie, innych niż gwarancje bankowe i poręczenia zobowiązań pozabilansowych,
- 18) inne kompetencje przewidziane w niniejszym Statucie dla Rady Nadzorczej.

## § 28

1. Członków Rady Nadzorczej w liczbie 5 - 11 osób będących członkami Banku Spółdzielczego wybiera i odwołuje Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli). Jeżeli członkiem jest osoba prawna, do Rady może być wybrana osoba nie będąca członkiem Banku Spółdzielczego, wskazana przez osobę prawną.
2. Kadencja Rady Nadzorczej trwa 4 lata. Po upływie tego okresu członkowie Rady Nadzorczej mogą być wybrani ponownie.
3. Przed upływem kadencji członek Rady Nadzorczej może być odwołany większością 2/3 głosów przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli).
4. Udział w Radzie Nadzorczej pracowników będących członkami Banku Spółdzielczego nie może przekroczyć 1/5 jej składu.

## § 29

1. Dla lepszego wykonywania swych zadań Rada Nadzorcza wybiera spośród swoich członków Prezydium oraz może wybierać, w razie potrzeby, komisje i komitety, w tym komitet do spraw audytu wewnętrznego. Prezydium składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza. Prezydium organizuje pracę Rady Nadzorczej.
2. Szczegółowe zasady działalności Rady Nadzorczej określa jej regulamin, który jest zatwierdzany przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli).

## § 30

1. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący lub jego zastępca w miarę potrzeby, co najmniej jednak raz na kwartał oraz na wniosek  $\frac{1}{3}$  członków Rady Nadzorczej, Zarządu Banku Spółdzielczego lub Zarządu Banku Zrzeszającego.
2. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Zarządu oraz inne zaproszone osoby.
3. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy co najmniej połowa członków Rady Nadzorczej, w tym przewodniczący lub członek Prezydium.
4. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego posiedzenia.
5. Z posiedzeń Rady Nadzorczej sporządza się protokoły, które podpisują przewodniczący i sekretarz Rady Nadzorczej.

## **VII. ZARZĄD**

### § 31

1. Zarząd kieruje działalnością Banku Spółdzielczego i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Zarząd wybierany jest na czas nie określony.

## § 32

1. Zarząd składa się z 3-5 osób, w tym Prezesa, Wiceprezesów oraz Członków.
2. Jeżeli członkiem Banku Spółdzielczego jest osoba prawna, do Zarządu może być powołana osoba nie będąca członkiem Banku Spółdzielczego, wskazana przez osobę prawną.
3. Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza Banku, przy czym powołanie następuje po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.
5. Co najmniej dwaj członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego, muszą posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać z Bankiem Spółdzielczym w stosunku pracy, związanym z pełnioną funkcją.
6. Członek Zarządu może być w każdej chwili odwołany przez Radę Nadzorczą.
7. Rada Nadzorcza odwołuje członka Zarządu Banku Spółdzielczego w przypadku gdy:
  - 1) był on karany za przestępstwo umyślne lub przestępstwo skarbowe, z wyłączeniem przestępstw ściganych z oskarżenia prywatnego,
  - 2) spowodował udokumentowane straty w miejscu pracy albo w związku z pełnieniem funkcji członka organu osoby prawnej,
  - 3) został wobec niego orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka Rady Nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub w spółdzielni.
8. Rada Nadzorcza może odwołać członka Zarządu między innymi wtedy, gdy jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub Statutu.
9. W razie odwołania Rada Nadzorcza podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia i kierowania działalnością Banku Spółdzielczego. Odwołanego członka Zarządu zawiadamia się niezwłocznie na piśmie o odwołaniu.
10. Odwołanie członka Zarządu nie narusza jego praw wynikających ze stosunku pracy.
11. Z członkiem Zarządu zatrudnionym w Banku Spółdzielczym Rada Nadzorcza nawiązuje stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

## § 33

1. Do zakresu działalności Zarządu należy podejmowanie decyzji nie zastrzeżonych w ustawach lub statucie do decyzji innych organów.
2. Do kompetencji Zarządu wykonywanych w formie decyzji kolegialnych na protokołowanych posiedzeniach należy:
  - 1) opracowywanie projektów planów działalności Banku Spółdzielczego,
  - 2) realizacja zatwierdzonych planów działalności Banku Spółdzielczego,

- 3) zawieranie umów i podejmowanie innych czynności niezbędnych do realizacji zadań Banku Spółdzielczego,
  - 4) podejmowanie decyzji w sprawach osobowych pracowników Banku Spółdzielczego zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych,
  - 5) akceptowanie planów pracy, sprawowanie kontroli i nadzoru nad wykonywaniem przez pracowników zadań Banku Spółdzielczego,
  - 6) ocenianie wyników działalności Banku Spółdzielczego i wskazywanie kierunków jego pracy,
  - 7) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania i likwidacji oddziałów, filii, ekspozytur i punktów kasowych,
  - 8) podejmowanie decyzji w sprawie przyjmowania członków i prowadzenie rejestru członków zgodnie z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze,
  - 9) zwoływanie Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli, Zebrań Grup Członkowskich),
  - 10) przygotowywanie projektów uchwał na posiedzenia Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli),
  - 11) realizacja uchwał Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), Rady Nadzorczej oraz organów Banku Zrzeszającego w zakresie objętym umową zrzeszenia,
  - 12) uchwalanie projektów uchwał Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) w sprawie zmian Statutu,
  - 13) przyjmowanie i załatwianie skarg na działalność Banku Spółdzielczego,
  - 14) składanie sprawozdań z działalności Banku Spółdzielczego Walnemu Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli), Radzie Nadzorczej, a także Bankowi Zrzeszającemu,
  - 15) coroczne przekazywanie Walnemu Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) oraz podmiotowi przeprowadzającemu lustrację informacji o realizacji wniosków polustracyjnych,
  - 16) zgłaszanie do sądu rejestrowego zmian Statutu w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały o zmianie Statutu, a innych danych wymagających zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym – w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu,
  - 17) podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych, z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z ustaw Prawo bankowe i Prawo spółdzielcze, w formie uchwał,
  - 18) projektowanie, wprowadzanie oraz zapewnianie działania systemu zarządzania.
3. Zarząd Banku Spółdzielczego w zakresie prowadzonej przez Bank Spółdzielczy działalności kredytowej współdziała z Komitetem Kredytowym.
  4. Szczegółowy zakres kompetencji i odpowiedzialności Zarządu określa Regulamin Działania Zarządu oraz Regulamin Organizacyjny.

## § 34

1. Oświadczenia woli w imieniu Banku Spółdzielczego składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i osoba do tego przez Zarząd upoważniona (pełnomocnik) albo dwaj pełnomocnicy ustanowieni bezpośrednio przez Zarząd. Oświadczenia woli w imieniu Banku

Spółdzielczego przy zawieraniu umów rachunku bankowego, o których mowa w art.49 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, składa członek Zarządu lub pełnomocnik ustanowiony bezpośrednio przez Zarząd.

2. Oświadczenia woli w imieniu Banku Spółdzielczego składa się w ten sposób, że pod nazwą lub pieczęcią z nazwą Banku Spółdzielczego zamieszczają swoje podpisy osoby uprawnione do ich składania.

### § 35

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby i są protokołowane.

### § 36

1. W posiedzeniach Zarządu obowiązani są brać udział wszyscy jego członkowie. Zarząd może podejmować uchwały, jeżeli w posiedzeniu bierze udział co najmniej połowa jego członków, w tym prezes. Prezes ustala porządek obrad, zwołuje oraz przewodniczy posiedzeniu.
2. Kompetencje prezesa Zarządu, o których mowa w ust. 1, może wykonywać zastępca prezesa, jeśli jest to uzasadnione wyjątkowymi okolicznościami uniemożliwiającymi wykonywanie obowiązków przez prezesa.
3. W posiedzeniu Zarządu mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej i w miarę potrzeby inne zaproszone osoby.
4. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego. W przypadku jeśli Zarząd składa się z trzech członków, a w posiedzeniu bierze udział dwóch członków Zarządu - uchwały mogą być podejmowane tylko jednogłośnie.
5. Szczegółowe zasady działalności Zarządu określa jego regulamin, który zatwierdza Rada Nadzorcza.

### § 37

1. Prezes Zarządu:
  - 1) przewodniczy Zarządowi Banku Spółdzielczego,
  - 2) wydaje zarządzenia wewnętrzne regulujące działalność Banku Spółdzielczego w zakresie nie zastrzeżonym do kompetencji Zarządu lub innych organów Banku Spółdzielczego,
  - 3) bezpośrednio nadzoruje pracę podporządkowanych mu jednostek i komórek organizacyjnych, w tym komórki kontroli wewnętrznej (audytu wewnętrznego),
  - 4) nadzoruje zarządzanie ryzykami wynikającymi z prowadzonej przez Bank Spółdzielczy działalności,
  - 5) odpowiada za efektywne kierowanie działalnością Banku Spółdzielczego, w tym za zarządzanie ryzykiem kredytowym.
2. Prezes Zarządu, powiadamia Radę Nadzorczą o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe.
3. Ust. 2 stosuje się odpowiednio do pozostałych członków Zarządu.

## VIII. ZEBRANIE GRUPY CZŁONKOWSKIEJ

### § 38

Zebranie Grupy Członkowskiej:

- 1) rozpatruje sprawy, które mają być przedmiotem obrad najbliższego Zebrania Przedstawicieli i zgłasza swoje wnioski i opinie w tych sprawach,
- 2) rozpatruje sprawozdania Zarządu z działalności Banku ze specjalnym uwzględnieniem obsługi danego terenu, z wykonania uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z poprzedniego Zebrania Grupy Członkowskiej,
- 3) rozpatruje sprawozdania Rady Nadzorczej,
- 4) wyraża swoją opinię i zgłasza wnioski do właściwych organów Banku Spółdzielczego w sprawach Banku Spółdzielczego, a zwłaszcza we wspólnych sprawach członków wchodzących w skład Zebrania Grupy,
- 5) wybiera i odwołuje przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli na zasadach określonych w Statucie.

### § 39

1. W Zebraniu Grupy Członkowskiej uczestniczą członkowie Banku Spółdzielczego. Liczbę Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie członków do poszczególnych Grup Członkowskich ustala Rada Nadzorcza, biorąc w szczególności pod uwagę podział administracyjny kraju. O przyporządkowaniu do Grupy Członkowskiej decyduje miejsce zamieszkania lub siedziby członka albo miejsce prowadzenia przez członka działalności gospodarczej. Zarząd jest obowiązany zawiadomić na piśmie każdego członka o przynależności do danej Grupy Członkowskiej.
2. Zebranie Grupy Członkowskiej zwołuje Zarząd w miarę potrzeby, a przynajmniej raz w roku co najmniej na 21 dni przed terminem Zebrania Przedstawicieli.
3. Członek Banku Spółdzielczego uczestniczy w Zebraniu tylko jednej Grupy Członkowskiej, na którym przysługuje mu prawo do jednego głosu.
4. O terminie Zebrania Grupy Członkowskiej Zarząd zawiadamia członków przez wywieszenie ogłoszenia - najpóźniej na 7 dni przed terminem Zebrania w lokalu Banku Spółdzielczego i w miejscach powszechnie wykorzystywanych do zamieszczania ogłoszeń na terenie miejsca zamieszkania członków, którzy są uprawnieni do udziału w Zebraniu.
5. Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera każdorazowo spośród siebie przewodniczącego i sekretarza Zebrania.
6. Uchwały Zebrania Grupy Członkowskiej podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym bez względu na liczbę obecnych członków.
7. Wyboru Przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli dokonują członkowie spośród siebie, na zasadach określonych w Statucie.
8. Szczegółowy tryb i zakres działania grupy członkowskiej określa regulamin uchwalony przez Radę Nadzorczą.
9. Zebrania Grup Członkowskich są protokołowane. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz Zebrania.

## **IX. POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA ORGANÓW BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**

### § 40

1. Członkowie organów powinni swoje czynności wykonywać z największą starannością i dbać o pełną realizację przez Bank Spółdzielczy jego zadań gospodarczych i społeczno-kulturalnych.
2. Członkowie organów obowiązani są do zachowania tajemnicy służbowej i bankowej w sprawach Banku Spółdzielczego.

### § 41

1. Nie można być jednocześnie członkiem Zarządu, pełnomocnikiem na Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli) i przedstawicielem na Zebranie Przedstawicieli. Nie można być jednocześnie członkiem Rady Nadzorczej i Zarządu.
2. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie mogą brać udziału w głosowaniu w sprawach wyłącznie ich dotyczących.
3. Rada Nadzorcza może w razie konieczności wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia obowiązków członka (członków) Zarządu. Przez czas pełnienia obowiązków członka Zarządu, ulega zawieszeniu pełnienie obowiązków członka Rady Nadzorczej.

### § 42

W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby:

- 1) zajmujące w Banku Spółdzielczym stanowiska kierownicze, tj. pracownicy podlegający bezpośrednio członkom Zarządu, a w szczególności osoby zajmujące stanowisko głównego księgowego i kierownika (dyrektora) oddziału, z wyłączeniem radców prawnych,
- 2) będące pełnomocnikami Zarządu,
- 3) osoby pozostające z członkami Zarządu lub osobami zajmującymi w Banku Spółdzielczym stanowiska kierownicze w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.

### § 43

1. Członek Zarządu, Rady Nadzorczej oraz likwidator odpowiada wobec Banku Spółdzielczego za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami Statutu Banku Spółdzielczego, chyba że nie ponosi winy.
2. Osoby wymienione w ust. 1 podlegają za działanie na szkodę Banku Spółdzielczego odpowiedzialności karnej, na zasadach ustalonych w części IIa ustawy Prawo spółdzielcze.

## § 44

1. Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, jak również osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Banku Spółdzielczego, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy, członkowie władz lub opłacani doradcy przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec Banku Spółdzielczego. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
2. Ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób pozostających z Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu, jak również z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym, w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
3. W przypadku naruszenia przez członka Rady Nadzorczej zakazu konkurencji, o którym mowa w ust. 1 - Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o zawieszeniu członka tego organu i wystąpić z wnioskiem o odwołanie go na najbliższym Walnym Zgromadzeniu (Zebraniu Przedstawicieli), które powinno zostać zwołane w terminie przewidzianym w § 21 ust. 5. Rozstrzyga ono o odwieszeniu (uchyleniu zawieszenia) bądź odwołaniu zawieszzonego członka Rady Nadzorczej.
4. Przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze rozumie się pracowników podlegających bezpośrednio członkom Zarządu, w szczególności osoby zajmujące stanowisko głównego księgowego i kierownika (dyrektora) oddziału, z wyłączeniem radców prawnych.

## **X. TRYB WYDAWANIA REGULACJI WEWNĘTRZNYCH**

### § 45

1. Projekt regulacji wewnętrznej Banku Spółdzielczego opracowuje komórka organizacyjna Centrali merytorycznie właściwa ze względu na przedmiot zamierzonego unormowania.
2. Komórka opracowująca uzgadnia przygotowany projekt regulacji wewnętrznej z komórką organizacyjną audytu wewnętrznego i pozostałymi zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi Centrali Banku Spółdzielczego w zakresie należącym do ich kompetencji.
3. Projekt regulacji uzgodniony pod względem merytorycznym i formalno-prawnym, przekazywany jest na posiedzenie organu Banku Spółdzielczego uchwalającego daną regulację, po uprzednim zaaprobowaniu przez członka Zarządu nadzorującego komórkę opracowującą.
4. Projekt regulacji nie uwzględniający zgłoszonych uwag, może być przedłożony organowi Banku Spółdzielczego z protokołem rozbieżności, zawierającym zestawienie nieuwzględnionych uwag komórek opiniujących wraz z uzasadnieniem.
5. Decyzję o wprowadzeniu regulacji, z zastrzeżeniem ust. 6, podejmuje organ Banku Spółdzielczego właściwy ze względu na określone w Statucie kompetencje.
6. Regulamin pracy Rady Nadzorczej uchwała Rada Nadzorcza, a zatwierdza go Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli). Strukturę organizacyjną Banku Spółdzielczego uchwała jego Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.



7. Uchwałę po podjęciu przekazuje się do właściwej komórki organizacyjnej Centrali, która ewidencjonuje przepisy wewnętrzne Banku Spółdzielczego. Podjętą uchwałę przekazuje się do wiadomości komórce organizacyjnej audytu wewnętrznego, a także zainteresowanym komórkom i jednostkom organizacyjnym Banku Spółdzielczego.

## **XI. SYSTEM ZARZĄDZANIA**

### § 46

1. W Banku Spółdzielczym funkcjonuje system zarządzania.
2. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku Spółdzielczym oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.
3. W ramach systemu zarządzania w Banku Spółdzielczym funkcjonuje co najmniej:
  - 1) system zarządzania ryzykiem,
  - 2) system kontroli wewnętrznej.
4. Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem są identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku Spółdzielczego służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank Spółdzielczy działalności.
5. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
  - 1) skuteczności i efektywności działania Banku Spółdzielczego,
  - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
  - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym,
  - 4) zgodności działania Banku Spółdzielczego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
6. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank Spółdzielczy wyodrębnia:
  - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
  - 2) niezależną komórkę do spraw zgodności, podlegającą bezpośrednio członkowi Zarządu nadzorującemu ryzyko braku zgodności, mającą za zadanie w sposób niezależny i obiektywny identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku Spółdzielczego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
  - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.
7. Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie systemu zarządzania dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Banku Spółdzielczego.
8. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

9. Szczegółowe zasady i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym określa regulamin zatwierdzany przez Radę Nadzorczą i Zarząd.

## **Audyt wewnętrzny**

### § 47

1. W Banku Spółdzielczym wykonywany jest audyt wewnętrzny.
2. Audyt wewnętrzny, o którym mowa w § 46 ust. 6 pkt 3, Bank Spółdzielczy jako uczestnik systemu ochrony powierza organowi zarządzającemu systemem ochrony. Szczegółowe zasady realizacji audytu wewnętrznego przez organ zarządzający systemem ochrony określone są w umowie systemu ochrony.

### § 48

Powierzenie audytu wewnętrznego organowi zarządzającemu systemem ochrony zgodnie z § 47 nie wyklucza możliwości funkcjonowania w Banku Spółdzielczym komórki kontroli lub powierzenia Bankowi Zrzeszającemu wykonywania czynności kontrolnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania komórki kontroli określone są w regulaminie, natomiast zasady powierzenia czynności kontrolnych Bankowi Zrzeszającemu określone są w umowie zrzeszenia.

## **XII. LUSTRACJA**

### § 49

1. Bank Spółdzielczy obowiązany jest przynajmniej raz na trzy lata, a w okresie pozostawania w stanie likwidacji corocznie, poddać się lustracyjnemu badaniu legalności, gospodarności i rzetelności całości jego działania. Lustracja obejmuje okres od poprzedniej lustracji.
2. Celem lustracji jest:
  - 1) sprawdzenie przestrzegania przez Bank Spółdzielczy przepisów prawa i postanowień Statutu,
  - 2) zbadanie przestrzegania przez Bank Spółdzielczy prowadzenia przez niego działalności w interesie ogółu członków,
  - 3) kontrola gospodarności, celowości i rzetelności realizacji przez Bank Spółdzielczy jego celów ekonomicznych, socjalnych oraz kulturalnych,
  - 4) wskazywanie członkom na nieprawidłowości w działalności organów Banku Spółdzielczego,
  - 5) udzielanie organizacyjnej i instruktażowej pomocy w usuwaniu stwierdzonych nieprawidłowości oraz w usprawnieniu działalności Banku Spółdzielczego.

## **XIII. KOMITET KREDYTOWY**

### § 50

1. W Banku Spółdzielczym działa Komitet Kredytowy, powołany przez Radę Nadzorczą.
2. Regulamin działania oraz skład Komitetu Kredytowego określa Rada Nadzorczą.

## **XIV. GOSPODARKA FINANSOWA BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**

### **§ 51**

1. Bank Spółdzielczy prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego, przy zapewnieniu korzyści członkom Banku Spółdzielczego.
2. Majątek Banku Spółdzielczego jest prywatną własnością jego członków.
3. W działalności gospodarczej Bank Spółdzielczy stosuje pełne zabezpieczenia swoich należności w formach przewidzianych w prawie.
4. Sposoby zabezpieczeń wierzytelności określa właściwy Regulamin oraz właściwa instrukcja służbowa Banku Spółdzielczego.
5. Regulacje, o których mowa w ust. 4 uchwała Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.
6. Za swoje zobowiązania Bank Spółdzielczy odpowiada całym swoim majątkiem.

### **§ 52**

1. Bank Spółdzielczy prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, w sposób zapewniający pokrycie z uzyskanych przychodów kosztów działalności oraz zobowiązań.
2. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

### **§ 53**

1. Fundusze własne Banku Spółdzielczego obejmują:
  - 1) fundusze podstawowe Banku Spółdzielczego,
  - 2) fundusze uzupełniające Banku Spółdzielczego w kwocie nieprzewyższającej funduszy podstawowych Banku Spółdzielczego.
2. Fundusze podstawowe Banku Spółdzielczego obejmują:
  - 1) fundusze zasadnicze Banku Spółdzielczego, które stanowi wpłacony fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy:
    - a) fundusz udziałowy, tworzony z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
    - b) fundusz zasobowy, tworzony z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,
    - c) fundusz rezerwowy, tworzony z części nadwyżki bilansowej na pokrycie strat bilansowych Banku Spółdzielczego lub na inne cele,
  - 2) pozycje dodatkowe funduszy podstawowych:
    - a) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z części nadwyżki bilansowej, na nie zidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
    - b) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
    - c) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego,
    - d) inne pozycje bilansu Banku Spółdzielczego, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego,

- 3) pozycje pomniejszające fundusze podstawowe.
3. Fundusze uzupełniające Banku Spółdzielczego obejmują:
- 1) kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych - utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
  - 2) za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, w zakresie i trybie określonym w ustawie Prawo bankowe:
    - a) dodatkową kwotę odpowiedzialności członków Banku Spółdzielczego,
    - b) zobowiązania podporządkowane,
    - c) fundusze tworzone ze środków własnych lub obcych,
    - d) zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze,
  - 3) inne pozycje określone przez Komisję Nadzoru Finansowego w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym,
  - 4) pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Finansowego.
4. Fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie straty bilansowej Banku Spółdzielczego.

## § 54

Poza funduszami określonymi w § 53 ust. 1-3 Bank Spółdzielczy może tworzyć na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) - następujące fundusze:

- 1) zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, którego zasady tworzenia i wykorzystania określa regulamin opracowany przez Zarząd Banku Spółdzielczego w uzgodnieniu z przedstawicielami załogi; fundusz ten może być zasilany odpisami z nadwyżki bilansowej;
- 2) fundusz społeczno-kulturalny - tworzony z podziału nadwyżki bilansowej Banku Spółdzielczego dokonanej przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli); fundusz ten przeznaczony jest na finansowanie celów o charakterze ogólnospołecznym, na cele społeczno-kulturalne członków Banku Spółdzielczego, na dofinansowanie instytucji i organizacji współpracujących z Bankiem Spółdzielczym, na cele charytatywne, sakralne itp. Decyzje o jego wykorzystaniu podejmuje Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego lub Prezes Zarządu upoważniony przez Radę.
- 3) fundusz nagród organów samorządowych – tworzony z podziału nadwyżki bilansowej dokonanej przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli); fundusz jest przeznaczany na nagrody dla członków Rady Nadzorczej i członków Zarządu nie będących pracownikami Banku Spółdzielczego; podziału nagród wśród społecznych organów samorządowych dokonuje prezydium Rady Nadzorczej;
- 4) fundusz reprezentacyjny – tworzony z podziału nadwyżki bilansowej Banku Spółdzielczego dokonanej przez Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli); fundusz ten jest przeznaczany na cele reprezentacyjne Banku Spółdzielczego, a decyzje o jego wykorzystaniu podejmuje Prezes Zarządu.

## § 55

1. Nadwyżkę bilansową stanowi zysk Banku Spółdzielczego, pomniejszony o należny podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe, wynikające z odrębnych przepisów ustawowych.
2. Podziału nadwyżki bilansowej dokonuje Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli), podejmując w tym zakresie stosowną uchwałę. Co najmniej 5% nadwyżki bilansowej przeznaczana się na zwiększenie funduszu zasobowego, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych.
3. Część nadwyżki bilansowej, pozostałej po dokonaniu odpisu, o którym mowa w ust. 2 przeznaczana się:
  - 1) na zwiększenie pozostałych funduszy własnych Banku Spółdzielczego,
  - 2) do podziału między członków w formie oprocentowania udziałów; oprocentowanie może być wypłacone członkom lub dopisane do udziałów członkowskich proporcjonalnie do wartości posiadanych udziałów i okresu ich utrzymania w Banku Spółdzielczym za dany rok obrotowy; stopę oprocentowania uchwała Walne Zgromadzenie (Zebranie Przedstawicieli). W podziale uwzględnia się również byłych członków (ich spadkobierców), którym przysługują roszczenia o wypłatę udziałów,
  - 3) inne cele.

## § 56

1. Strata bilansowa w Banku Spółdzielczym pokrywana jest według zasad i w terminach określonych w programie postępowania naprawczego, prowadzonym na podstawie ustawy Prawo bankowe.
2. W przypadku pokrywania straty bilansowej z funduszy Banku Spółdzielczego, stratę pokrywa się w następującej kolejności:
  - 1) z funduszu zasobowego,
  - 2) z funduszu udziałowego,
  - 3) z funduszu rezerwowego,
  - 4) z funduszu ogólnego ryzyka.
3. W okresie realizacji przez Bank Spółdzielczy programu postępowania naprawczego, zysk osiągniany przez Bank Spółdzielczy jest przeznaczany w pierwszej kolejności na pokrycie strat, a następnie na zwiększenie funduszy własnych.
4. Nadwyżki finansowe z lat następnych powinny być przeznaczone w pierwszej kolejności na przywrócenie prawidłowej wysokości udziałów odpisanych uprzednio na pokrycie strat.

## § 57

1. Bank Spółdzielczy prowadzi rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
2. Bank Spółdzielczy sporządza sprawozdanie finansowe, które pod względem rzetelności i prawidłowości podlega badaniu przez biegłego rewidenta, który na tę okoliczność sporządza opinię zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

## **XV. ŁĄCZENIE, POSTĘPOWANIE NAPRAWCZE, LIKWIDACJA I UPADŁOŚĆ BANKU SPÓŁDZIELCZEGO**

### **§ 58**

Bank Spółdzielczy może, po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, połączyć się z innym Bankiem Spółdzielczym na podstawie uchwał Zebrań Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) łączących się banków, powziętych większością 2/3 oddanych głosów przy zachowaniu innych warunków określonych w ustawach - Prawo spółdzielcze i Prawo bankowe.

### **§ 59**

1. Postępowanie naprawcze, likwidacja lub upadłość Banku Spółdzielczego odbywa się w trybie i na zasadach określonych w ustawach: Prawo bankowe, Prawo spółdzielcze i Prawo upadłościowe i naprawcze.
2. Majątek Banku Spółdzielczego - pozostały po zaspokojeniu należności przypadających od Banku Spółdzielczego oraz wypłacie udziałów - zostaje przeznaczony na cele określone w uchwale ostatniego Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli).
3. Jeżeli zgodnie z uchwałą, o której mowa w ust. 2, pozostały majątek ma być w całości lub części podzielony między członków, w podziale tym uwzględnia się byłych członków, którym do chwili przejścia albo postawienia Banku Spółdzielczego w stan likwidacji nie wypłacono wszystkich udziałów.

## **XVI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

### **§ 60**

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszym Statutem stosuje się odpowiednio przepisy ustaw powołanych w § 2 oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
2. Organem właściwym do opublikowania ogłoszeń Banku Spółdzielczego przewidzianych w przepisach prawa jest „Monitor Spółdzielczy”, z wyjątkiem ogłoszeń zamieszczanych na podstawie odrębnych przepisów w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym”.